

T.C. BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜŞTŞARLIĞI

TEMEL SİGORTACILIK BİLGİLERİ

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
18-19 Ekim 2012

- ***SİGORTAYA GİRİŞ***
- ***SİGORTA SÖZLEŞMESİ VE SİGORTANIN TARAFLARI***
- ***TÜRKİYE'DE SİGORTA UYGULAMALARI***
 - *Sigorta Türleri*
 - *Ülkemizde Uygulanan Sigorta Branşları*
 - *Sigorta Genel Şartları*
 - *Türkiye'de Sigorta Sektörü*
 - *Sigorta Sektöründe Yer Alan Kurum ve Kuruluşlar*
- ***SİGORTAYA İLİŞKİN BAZI TEKNİK TERİMLER***

Risk Yönetimi ve Sigorta Kavramları

Risk;

- Zarara yol açan ya da zarar verme kapasitesi olan kişi ya da nesne,
- Herhangi bir tehdidin bir kıymette zarar oluşturma olasılığı,
- Sigorta literatüründe “ortaya çıkması muhtemel bir tehlike” veya “zarar verici olayların gerçekleşmesi ihtimali”ni anlatmak için “riziko” kelimesi kullanılmaktadır.

Risk Türleri;

- Kişiyeye Yönelik Riskler
- Mala Yönelik Riskler
- Sorumluluğa Yönelik Riskler

Sigorta, risklerin gerçekleşmesi sonucu doğabilecek zararları gidermek için kullanılan bir araçtır.

Geniş ifadeyle;

“Birbirine benzeyen veya birbirinin aynı olan muhtelif rizikolara uğrayacak olan kişilerin, bu işi meslek edinen ve ticari bir faaliyet olarak üstlenen oluşum ve organizasyonlara (sigorta şirketleri) belirli bir karşılık (prim) ödemek suretiyle, taraflar arasında kararlaştırılan süre zarfında (vade içerisinde) teminat altına alınan risklerin (rizikonun) gerçekleşmesi halinde ortaya çıkan zararın giderilmesi için bir talep hakkına sahip olmaları”

şeklinde tanımlanabilir.

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1401(1). Maddesine göre;

Sigorta sözleşmesi, sigortacının bir **prim** karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan **tehlikenin, rizikonun**, meydana gelmesi hâlinde bunu **tazmin etmeyi** ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir **para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı** yükümlendiği sözleşmedir.

Sigortacının düzenlediği sözleşme dolayısıyla, sigortalısına karşı bir **tazminat sorumluluğundan bahsedilebilmesi için** öncelikle sözleşmede öngörülen rizikoların, sözleşmede belirtilen süre ve coğrafi alan ve/veya yerde, sigorta genel şartlarında düzenlenen ve sigortacının sorumluluğuna girdiği beyan ve kabul olunan hallerden birinin somut bir şekilde ortaya çıkması suretiyle ve varsa sigorta genel şartlarına ekli özel şartlar dahilinde gerçekleşmesi şartları aranır.

Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan sorumludur. Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta kapsamı dışında kaldığını ispat yükü, sigortacıya aittir.

Bununla birlikte, sigorta ettirenin veya sigortalının, **kanunun emredici hükümlerine, ahlâka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı** bir fiilinden doğabilecek bir zararını teminat altına almak amacıyla sigorta yapılamayacağı 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda belirtilmiştir.

Sigortacı tarafından düzenlenecek sigorta poliçesine;

- Sigortacının, sigorta ettirenin ve varsa sigortadan faydalanacak kimsenin **adı ve soyadı veya ticaret unvanı ile ikametgâhlarının,**
- Sigortanın **konusunun,**
- Sigorta kapsamındaki rizikolar ile **teminatın başlayacağı ve sona ereceği anın,**
- Sigorta bedelinin,**
- Sigorta priminin tutarı ile ödeme zamanı ve yerinin,**
- Sigorta **teminatı kapsamındaki** rizikoların, gerçek niteliklerini tamamen tayin eden tüm hallerin,
- Poliçenin **düzenlenme tarihinin**

yazılması; ayrıca, Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylanmış ve zahmetsizce okunabilecek tarzda bastırılmış sigorta genel şartlarının da eklenmesi gerekir.

Sigorta Sözleşmesinin Şekli ve Kuruluşu

6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 1401 inci maddesine göre;

- Sigorta sözleşmesi, **herhangi bir şekil şartına tabi kılınmamıştır.**
- Sigorta sözleşmesi şekle tabi olmayan, birbirine uygun irade beyanı ile oluşan sözleşmelerdendir.
- Sözleşmenin **yazılı bir belgeye bağlanması, ancak ispat açısından önem kazanır.**

Sigorta Sözleşmesinin Sona Ermesi

Bir sigorta sözleşmesi aşağıdaki durumlardan birinin varlığı halinde sona erer:

- Sigorta sözleşmesinde yazılı olan sona erme tarihine ulaşılmasıyla, yani **sigorta süresinin bitmesiyle**,
- Taraflardan birinin sözleşmede öngörülen bazı şartları yerine getirmemesinden doğan **fesih** haliyle,
- Sigorta ettirenin kendi **iradesiyle**,
- Sigorta şirketinin, sözleşmeye konu **riskin ağırlaşması nedeniyle sözleşmeyi tek taraflı feshetmesiyle**,
- Kimi sigorta branşlarda ise, **riskin gerçekleşmesiyle**.
- Hayat sigortalarında sigortalının ölmesi ya da diğer kimi sigorta branşlarda tam ziya durumu gibi.

Sigortanın Tarafları;

Sigorta sözleşmesinde, bir tarafta sigorta teminatı vermek üzere ilgili kanun ve mevzuata göre sigortacılık faaliyetinde bulunmaya yasal olarak yetkili bulunan “**sigortacı**” yer alırken; diğer tarafta da riziko ile karşı karşıya olan “**sigortalı**” bulunmaktadır.

Sigortanın Tarafları;

- Sigortacı,
- Sigorta ettiren,
- Sigortalı,
- Lehtar,
- İpotekli alacaklı,
- Zarar gören üçüncü şahıstır.

•**Sigortacı;**

Sigorta sözleşmesinde **sigorta himayesi sağlama borcunu** üzerine alan taraftır.

Sigortacılık mevzuatı uyarınca, sigortacılık yapmak üzere kurulan **anonim şirketler ile kooperatif şirketler**, ruhsatname almış olmak kaydıyla, sigortacılık yapabilir.

Yabancı sigorta şirketleri, Türkiye’de şube açmak suretiyle faaliyet gösterebilir.

- **Sigorta ettiren;**

Sigortacı ile sigorta sözleşmesi akdederek, sigortalının menfaatini sigortacı nezdinde prim ödemek suretiyle teminat altına alan kişiyi ifade eder.

Sigorta ettiren kendisi ya da temsilci aracılığı ile kendi adına ve hesabına sigorta sözleşmesini akdedebilir. Sözleşmeden doğan prim ödeme borcu, gerçek veya tüzel kişi olan sigorta ettirene aittir.

Sigorta sözleşmesi ile teminat altına alınan menfaat, eğer sigorta ettirene ait ise, “**kendi hesabına sigorta**”, sigorta sözleşmesi ile teminat altına alınan menfaat, sigorta ettirene ait değil ise, “**başkası hesabına sigorta**” söz konusudur.

- **Sigortalı;**

Genellikle, sigorta ettiren ile sigortalı aynı kişidir. Fakat bazı durumlarda, sigortalı ile sigorta ettiren ayrı kişiler olabilir.

Sigortalı, **zarar sigortalarında menfaati teminat altına alınan; can sigortalarında ise, üzerinde riziko gerçekleşme ihtimali olan kişiyi** ifade etmek için kullanılır.

- **Lehtar;**

Can sigortalarında, sigorta sözleşmesine taraf olmamakla birlikte, **lehine sigorta sözleşmesi akdedilen ve rizikonun gerçekleşmesi hâlinde kural olarak sigorta tazminatını sigortacıdan isteme hakkına sahip olan kişiyi ifade eder.**

Lehtar, sigorta ettiren tarafından başlangıçta veya sözleşmenin devamı sırasında atanabilir.

- **İpotekli alacaklı;**

Sigortalı kıymet üzerinde **kanunen tanınmış öncelikli bir hakka sahip olan taraf ve gerçek hak sahibidir**. Poliçede tanımlanan riziko gerçekleşmeden önce tesis edilmiş olması şartıyla, **sigorta tazminatını talep hakkı**, bu öncelikli alacaklıya ait olur.

- Zarar gören üçüncü şahıs;

Sorumluluk sigortalarında, zarar gören üçüncü şahsa kanun ya da sigorta sözleşmesi ile **doğrudan sigortacıya başvurma hakkı** tanınabilir.

Bu halde zarar gören, doğrudan sigortacıya başvurup sigorta tazminatının kendisine ödenmesini talep edebilir (örneğin, trafik ve ihtiyari mali mesuliyet sigortasında olduğu gibi).

TÜRKİYE'DE SİGORTA UYGULAMALARI

- Sigorta Türleri***
- Ülkemizde Uygulanan Sigorta Branşları***
- Sigorta Genel Şartları***
- Sigorta Sektörünün Prim Büyüklüğü ve Dağıtım Kanalları***
- Sigorta Sektöründe Yer Alan Kurum ve Kuruluşlar***

- **Sosyal sigorta:** Sosyal sigorta, toplumun karşılaştığı birtakım temel risklere karşı güvence sağlanabilmesi amacıyla, **devlet desteği** ile uygulamaya konulan sigorta türüdür.
- **Özel sigorta:** gerçek ya da tüzel kişilerin sahip olduğu **riskleri transfer etmek için**, ihtiyari ya da zorunlu olarak alınan sigortadır.
 - **Bedel (Meblağ) Sigortası:** Bedel sigortalarında, poliçede yazılı **sigorta bedeli tazminata esas teşkil eder**. Örneğin, bedel sigortalarından olan **hayat sigortalarında**, insan hayatının değeri para ile ifade edilmekle beraber sınırlandırılmamaktadır. Bu nedenle, fertler istediği sigorta bedeli üzerinden sigorta yaptırabilir ve tazminata bu bedel esas teşkil eder.
 - **Tazminat Sigortası:** Tazminat sigortalarında **amaç, uğranılan gerçek ekonomik kaybın karşılanmasıdır**. Poliçede yazılı sigorta bedeli, sigortacının sorumluluğunu sınırlar. Tazminat prensibinin doğal bir sonucu olarak, tazminat sigortası gerçek değer üzerinde yaptırılamaz, yaptırılırsa aşan kısım geçerli olmaz. **Yangın, hırsızlık, sorumluluk, tarım sigortaları vb. bu gruba girer.**

Sigortanın sınıflandırılmasında yaygın olarak kullanılan bir diğer ayrım ise, aşağıdaki üçlü sınıflandırmadır:

- **Mal Sigortaları** (örneğin yangın, hırsızlık, deprem vb.)
- **Can Sigortaları** (örneğin hayat, ferdi kaza)
- **Sorumluluk Sigortaları** (örneğin üçüncü kişiler mali sorumluluk, mesleki sorumluluk)

Mal Sigortaları

- Mal varlığı değerlerinin oluşturduğu sigortalardır. Bir kişi veya kuruluşun mal varlığını tehdit eden rizikoların sonuçlarına karşı yapılır.
- **Amacı**, sigorta ettirenin uğradığı zararı tazmin etmektir. Bu nedenle, mal sigortalarına tazminat sigortaları da denmektedir.
- Mal sigortasının **konusu**, *değeri para ile ölçülebilen ve önceden belirlenebilen her türlü mal, hak ve alacaklardır.*
- **Örnek:** Yangın, Kaza, Nakliyat, Mühendislik ve Tarım sigortaları.

❖ **Yangın Sigortaları:**

Taşınır ya da taşınmaz mallarda doğrudan çıkan veya çevreden sirayet eden yangının, yangına sebebiyet vermiş olsun olmasın yıldırımın veya infilakın, doğrudan doğruya vereceği zararları sigorta teminatı altına almaktadır.

Yangın ana teminatına ek olarak Deprem, Grev-Lokavt-Kargaşalık-Halk Hareketleri-Kötü Niyetli Hareketler-Terör, Fırtına, Kar Ağırlığı, Sel ve Su Baskını, Yer Kayması Dâhili Su, Kara Taşıtları, Hava Taşıtları, Deniz Taşıtları, Duman ek teminatları poliçelerde güvence altına alınabilmektedir.

Ayrıca, DASK tarafından sunulan zorunlu deprem sigortaları da, sigorta şirketlerinde yangın sigortaları içinde incelenmektedir.

❖ **Kaza Sigortaları:**

Ülkemizde sigorta şirketlerinin toplam portföylerinde önemli bir payı olan Kaza Sigortaları, uygulamada Oto ve Oto Dışı Sigortalar olmak üzere iki bölüme ayrılmaktadır.

- ✓ **Oto Sigortaları** kapsamında Trafik, Yeşil Kart, Kasko ve İhtiyari Mali Sorumluluk Sigortaları yer almaktadır.
- ✓ **Oto Dışı Sigortalar** kapsamında ise, Hırsızlık, Cam Kırılması ve Sorumluluk Sigortaları (İşveren, Üçüncü Şahıs Sorumluluk gibi) yer almaktadır.

❖ Nakliyat Sigortaları

En eski sigortacılık dalı olan Nakliyat Sigortaları;

- ✓ Emtia ve kıymet nakliyatı sigortaları,
- ✓ Tekne sigortaları,
- ✓ Sorumluluk sigortaları (Taşıyıcı Mali Sorumluluk Sigortaları gibi)

olmak üzere üç ana bölüme ayrılmaktadır.

❖ Mühendislik Sigortaları

Mühendislik Sigortaları;

- ✓ İnşaat Bütün Riskler (All Risks) Sigortası,
- ✓ Montaj Bütün Riskler Sigortası,
- ✓ Makine Kırılması Sigortası,
- ✓ Elektronik Cihaz Sigortası

olmak üzere dört alt branşa ayrılmaktadır.

❖ **Tarım Sigortaları:**

Tarımsal üretimi ve hayvanları beklenmeyen risklere karşı sigorta güvencesi altına alan Tarım Sigortaları;

- ✓ Dolu Sigortaları,
- ✓ Sera Sigortaları,
- ✓ Hayvan Hayat Sigortaları

gibi alt branşlara ayrılmaktadır.

Ayrıca, 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile oluşturulan Tarım Sigortaları Havuzu tarafından kapsama alınacak bitkiler, bitkisel ürünler ve seralar, tarımsal yapılar, tarım alet ve makineleri ile çiftlik hayvanları için, devlet destekli sigorta teminatı sunulmaktadır.

Can Sigortaları

- **İnsan hayatına yönelik rizikoları** teminat altına alan sigortalara can sigortaları denir.
- Can sigortaları insanları, **ölüm, sakatlık, hastalanma, yaşlanma, kaza geçirme** gibi tehlikelere karşı teminat altına alır.
- Can sigortaları ferdi kaza sigortası, sağlık sigortası ve hayat sigortalarından oluşur.

- ❖ **Hayat sigortaları**, hayatı sigorta konusu olan kişinin sigorta süresi içerisinde ölmesi halinde, poliçeden yararlanan kişi veya kişilere ya da sigortalının yasal varislerine toplu para ödenmesi amacıyla düzenlenen hayat poliçeleri, zaman içinde kişilerin emeklilik programlarına bir destek niteliğinde ve yatırım amaçlı kullanılır olmuştur.

Hayat Sigortaları, kendi içinde;

- ✓ Risk ağırlıklı Hayat Sigortaları
- ✓ Birikimli Hayat Sigortaları

olarak gruplanabilir.

- ❖ **Ferdi kaza sigortaları**, sigortalının iradesi dışında meydana gelen ani ve harici olaylar neticesinde (kaza) **bedensel bir sakatlığa maruz kalmasına veya ölmesi durumlarına** karşı teminat sunmaktadır.
- ❖ **Sağlık sigortaları**, sigortalıların sigorta süresi içinde **hastalanmaları ve/veya herhangi bir kaza sonucu yaralanmaları halinde tedavileri için gerekli masrafları ve varsa gündelik tazminatlarını** karşılar.

❖ Sorumluluk Sigortaları

Sigorta ettirenin sorumluluğu dâhilindeki eylem ve fiillerden veya kazalardan dolayı **üçüncü şahısların** mallarında ve canlarında meydana gelen zararları tazmin eden sigortalardır.

Sorumluluk sigortaları ile sigortalı sorumluluğunu kabul etmekte, ancak sorumluluğun neticesi olan zararı karşılama veya tazminat ödeme borcundan kurtulmaktadır. **Hukuki Sorumluluk Sigortaları, Motorlu Taşıt Üçüncü Şahıs Mali Sorumluluk Sigortası ve Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası** bu tür sigortalara örnek olarak verilebilir.

2007/1 sayılı Sigorta Branşlarına İlişkin Tebliğ

Hayat Dışı Grubu

Kaza/ Hastalık/ Sağlık

Kara Araçları

Raylı Araçlar

Hava Araçları

Nakliyat

Yangın ve Doğal Afetler

Genel Zararlar

Kara/ Hava/ Su Araçları Sorumluluk

Destek

Hukuksal Koruma

Finansal Kayıpla

Emniyet Suistimali

Kredi

Genel Sorumluluk

2007/1 sayılı Sigorta Branşlarına İlişkin Tebliğ

Hayat Grubu

Hayat

Evlilik Sigortası, Doğum Sigortası

Yatırım Fonlu Sigortalar

Sermaye İtfa Sigortası

Fonların Yönetimi İşlemi

Kaza

Hastalık/ sağlık

Tontin Sigortası

Sigorta Genel Şartları

- Sigorta genel şartları, benzer rizikolara maruz kişilere mümkün olduğunca eşit kapsam ve koşullarla teminat sağlanmasını ve sigortacı açısından her bir sigorta dalında üstlenilen risklerin daha kolay belirlenip yönetilmesini mümkün kılmak amacıyla oluşturulmuş, **genel ve soyut sözleşme düzenini belirleyen sözleşme hükümleridir.**
- Sigorta genel şartları, sözleşmenin kurulmasından önce pek çok sözleşme ilişkisinde kullanılmak üzere oluşturulmuştur. Sigortacı tarafında, sigorta ettirene değiştirilmeden kabul edilmesi niyetiyle sunulur.

- Aynı türde birden fazla sözleşmenin akdinde kullanılmak üzere önceden hazırlanmış olan ve sözleşen taraflardan birinin diğer tarafa değiştirilmeden kabul edilmesi niyetiyle sunduğu sözleşme koşullarına **“genel işlem şartı”** denir. Buna göre, sigorta genel şartları, “genel işlem şartları” niteliğindedir.
- Sigorta sözleşmelerinin ana muhtevası, Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylanan ve sigorta şirketlerince aynı şekilde uygulanacak olan genel şartlara uygun olarak düzenlenir.
- 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 1425. maddesinin birinci fıkrası gereğince sigorta poliçesi, tarafların haklarını, temerrüde ilişkin hükümler ile genel ve varsa özel şartları içerir, rahat ve kolay okunacak biçimde düzenlenir.

Özel Şartlar

- Sigorta sözleşmelerinde işin özelliğine uygun olarak özel şartlar konulabilir.
- Özel şartlar, sigortacı ve sigortalının üzerinde anlaştığı ve sigortalının çıkarları dikkate alınarak **genel şartlara eklenen koşullardır**.
- Özel şartların, sigorta sözleşmesi üzerinde ve özel şartlar başlığı altında herhangi bir yanılgıya neden olmayacak şekilde, açık olarak belirtilmesi gerekir.
- Özel şartların, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun emredici hükümlerine ve sigortalının aleyhine olmaması gerekmektedir.
- Özel şartlardaki amaç, sigortalının veya sigorta edilen menfaatin durumuna ve risklere göre ihtiyaçlara cevap verebilmektir.

Sigortacılık Sektörü

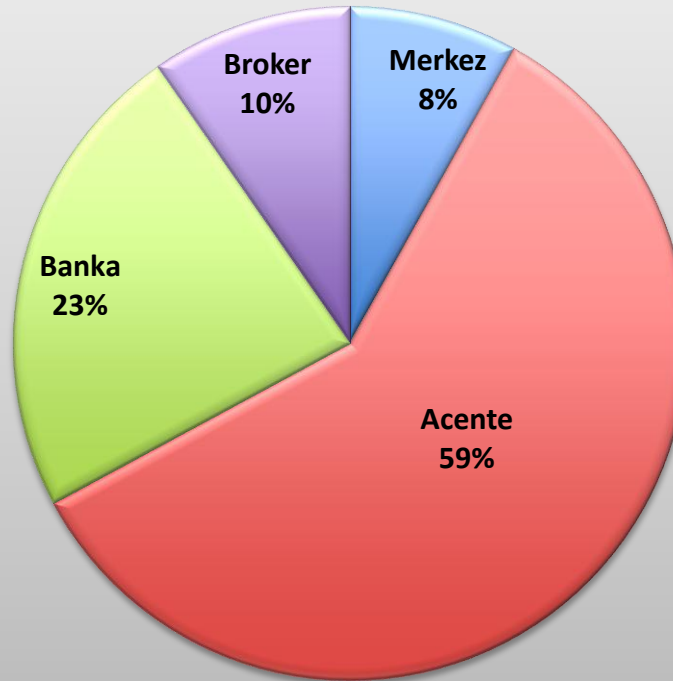
Türk Sigorta Sektöründe 58 sigorta şirketi ve 1 reasürans şirketi faaliyet göstermektedir. 58 şirketin 35'i hayat dışı, 7'si hayat, 16'sı hayat ve emeklilik alanında faaliyet göstermektedir.

Satış kanalı bazında prim üretim oranları incelendiğinde, acentelerin % 59, ile birinci sırada geldiği görülmekte; bunu % 23 ile bankalar takip etmektedir. Brokerlerin ve merkezin satış kanalı bazında prim üretim oranları incelendiğinde bu oranların sırasıyla, % 10 ve % 8 olduğu görülmektedir.

TÜRKİYE'DE SİGORTACILIK SEKTÖRÜ

Satış Kanalı Bazında Prim Üretim Oranları

Satış Kanalı Bazında Prim Üretim Oranları (Aralık)

❖ **Düzenleyici ve Denetleyici Kurum**

09/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı Teşkilat Kanunu ile Hazine Müsteşarlığı bünyesinde ana hizmet birimlerinden birisi olarak Sigortacılık Genel Müdürlüğü kurulmuş; ayrıca Sigorta Denetleme Kurulu Hazine Müsteşarlığını merkez denetim birimleri arasına dahil edilmiştir.

Sektörün düzenlenmesi ve denetlenmesi görevi, Hazine Müsteşarlığı'nın iki birimi tarafından yürütülmektedir.

Sektör Kurumları

- Sigorta Şirketleri,
- Reasürans Şirketleri,
- Emeklilik Şirketleri,
- Aracılar,
 - Brokerler
 - Acenteler
- Sigorta Hasar Eksperleri,
- Aktüerler,
- Bireysel Emeklilik Aracısı

SİGORTA SEKTÖRÜNDE YER ALAN KURUM VE KURULUŞLAR

Broker, sigorta veya reasürans sözleşmesi yaptırmak isteyenleri temsil ederek, bu sözleşmelerin yaptırılacağı şirketlerin seçiminde tamamen tarafsız ve bağımsız davranarak ve teminat almak isteyen kişilerin hak ve menfaatlerini gözeterek sözleşmelerin akdinden önceki hazırlık çalışmalarını yürütmeyi ve gerektiğinde sözleşmelerin uygulanmasında veya tazminatın tahsilinde yardımcı olmayı meslek edinen kişidir.

Brokerlik, Müsteşarlıktan alınan brokerlik ruhsatı ile yapılır. Müsteşarlık, ruhsat ile ilgili işlemlerin incelemeye ve onaya hazır hale getirilmesi hususunda ilgili sivil toplum ve meslek kuruluşlarına görev verebilir.

Brokerlerin görev ve yetkilerine ilişkin usul ve esaslar, yönetmelikle belirlenir.

31/12/2011 itibarıyla brokerlik ruhsatı olan gerçek ve tüzel kişi sayısı 92'dir.

Sigorta acentesi, ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tâbi bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak muayyen bir yer veya bölge içinde daimî bir surette sigorta şirketlerinin nam ve hesabına sigorta sözleşmelerine aracılık etmeyi veya bunları sigorta şirketleri adına yapmayı meslek edinen, sözleşmenin akdinden önce hazırlık çalışmalarını yürüten ve sözleşmenin uygulanması ile tazminatın ödenmesinde yardımcı olan kişidir.

Sigorta acenteliği gerçek veya tüzel kişilerce yapılır.

Sigorta acenteliği yapmak isteyenlerin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğince tutulan levhaya yazılı olması gerekir.

31/12/2011 itibarıyla Levhaya kayıtlı olan acente sayısı 16614 'tür.

SİGORTA SEKTÖRÜNDE YER ALAN KURUM VE KURULUŞLAR

Sigorta eksperı, sigorta konusu risklerin gerçekleşmesi sonucunda ortaya çıkan kayıp ve hasarların miktarını, nedenlerini ve niteliklerini belirleyen ve mutabakatlı kıymet tespiti, ön ekspertiz ve hasar gözetimi gibi işleri mutat meslek olarak yapan tarafsız ve bağımsız kişidir.

Sigorta eksperliğı, gerçek veya tüzel kişilerce yapılır.

Sigorta eksperı unvanı, sigorta eksperliğı ruhsatnamesinin alınmasından sonra kazanılır.

Sigorta eksperliğı yapacaklar, ruhsatnamelerini aldıktan sonra levhaya kayıt olmak için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine başvurur.

31/12/2011 itibarıyla Levhaya kayıtlı olan sigorta eksperı sayısı 2652 'dir. (1334 adet gerçek ve tüzel kişi sigorta eksperı, 1318 adet tarım eksperinden oluşmaktadır.)

Aktüer, sigortacılık tekniği ile buna ilişkin yatırım, finansman ve demografi konularında olasılık ve istatistik teorilerini uygulayarak, *yasal düzenlemelere uygun prim, karşılık ve kâr paylarını hesaplayan, tarife ve teknik esasları hazırlayan kişidir.*

Sigorta şirketleri ile reasürans şirketleri, yeterli sayıda aktüer çalıştırmak zorundadır.

Müsteşarlık tarafından aktüerlerin kaydedildiği bir Aktüerler Sicili tutulur.

Sicile kayıt olunmadan aktüerlik yapılamaz.

31/12/2011 itibarıyla 120 adet sicile kayıtlı aktüer bulunmaktadır.

Bireysel emeklilik aracısı: Emeklilik şirketinin emeklilik sözleşmelerine aracılık eden veya bunları emeklilik şirketi adına yapan gerçek kişidir.

30/12/2011 itibarıyla 17.868 adet Bireysel Emeklilik Aracısı bulunmaktadır.

Mesleki Kuruluşlar;

- Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği,
- TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi,
- TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesidir.

Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği (TSREŞB)

Sigorta, reasürans ve emeklilik şirketleri, merkezi İstanbul'da bulunan ve **kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu** olan, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'ne, ruhsat almalarından itibaren bir ay içinde üye olmak zorundadır. Ancak, Bakanlar Kurulu, üye olma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir.

Birliğin amacı;

- Sigortacılık mesleğinin gelişmesini temin etmek,
- Üyelerinin dayanışma, birlik ve sigortacılık mesleğinin gerektirdiği vakar ve disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamak,
- Haksız rekabeti önlemek üzere gerekli kararları almak ve uygulamaktır.

www.tsrsb.org.tr

TOBB Sigorta Acenteleri İcra Komitesi

Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi üyeleri, dört yıl süre ile görev yapmak üzere dokuz kişiden oluşan Sigorta Acenteleri İcra Komitesi'nde görev almak üzere yedi asil ve yedi yedek üye seçer.

Bu Komiteye, TOBB Yönetim Kurulu'ndan bir üye ile TOBB Genel Sekreteri veya görevlendireceği yardımcısı daimi üye olarak atanır.

Sigorta Acenteleri Sektör Meclisine ve Komite'ye seçilebilmek için, en az **on yıl** bilfiil sigorta acenteliği yapmış olmak gerekir.

TOBB Sigorta Eksperleri İcra Komitesi

5684 sayılı Sigortacılık Kanununa göre, dört yıl için seçilen ve dokuz kişiden oluşan Sigorta Eksperleri İcra Komitesi'nin yedi asıl ve yedi yedek üyesi, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından tutulan levhaya kayıtlı, mesleğinde itibar ve tecrübe sahibi sigorta eksperleri arasından, Müsteşarlıkça belirlenen usûl ve esaslara göre seçilir.

Ayrıca, bu Komite'ye Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu'ndan bir üye ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Sekreteri veya görevlendireceği yardımcısı daimî üye olarak atanır.

Sigorta Eksperleri İcra Komitesi'ne seçilebilmek için, en az **on yıl** bilfiil sigorta eksperliği yapmış olmak gerekir.

Özellikli Kurumlar

Düzenleyici ve denetleyici otorite tarafından bazı özel amaçlarla kurulmuş özellikli kurumlar şunlardır;

- Doğal Afet Sigortaları Kurumu,
- Sigorta Tahkim Komisyonu,
- Güvence Hesabı,
- Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi,
- Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM),
- Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM),
- Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu,
- Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM),

Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK)

17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen ve çok büyük can ve mal kaybına neden olan Marmara depreminden sonra kamu otoritesince deprem zararlarının en aza indirilmesi amacıyla bir çok tedbir alınmıştır. Bu tedbirlerin en önemlilerinden birisi de Zorunlu Deprem Sigortası'na ilişkin düzenlemedir.

18 Mayıs 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu ile düzenlenmektedir. Doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan ya da sağlanan kredi ile yapılan meskenler de 6305 sayılı kanunla birlikte zorunlu deprem sigortası kapsamına alınmıştır.

Zorunlu Deprem Sigortası'nın yaygınlığını arttırmak maksadıyla bazı ek tedbirler de yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda Zorunlu Deprem Sigortasına tâbi yerlerin su ve elektrik abonelik işlemlerinde, zorunlu deprem sigortasının varlığı, ilgili kuruluşça kontrol edilir. Ayrıca Tapu müdürlükleri tapu kütüğünde tescil ve terkin işlemlerini zorunlu deprem sigortasının yaptırıldığı ve işlem tarihi itibarıyla geçerli olduğu belgelenmedikçe yapamaz.

Sigorta Tahkim Komisyonu

Sigorta ettirenler veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasındaki uyuşmazlıkların hızlı şekilde çözömlenmesini teminen Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğı (TSREŞB) çatısı altında kurulmuştur.

Uluslararası uygulamalarda var olan “Ombudsman Sistemi”nin işleyişi esas alınmış; ölkemizdeki hukuk sistemi ile paralellik sağlanmasını teminen Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nda yer alan tahkim sisteminin temel esas ve usulleri çerçevesinde sistem şekillendirilmiştir.

www.sigortatahkim.org

Güvence Hesabı

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 14.Maddesine istinaden Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde oluşturulan Güvence Hesabına, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (trafik sigortası) da dahil olmak üzere muhtelif kanunlarla ihdas edilmiş olan zorunlu sigortalarla ilgili zararların karşılanması amacıyla başvurulabilmektedir.

Güvence Hesabı kapsamında yapılacak ödemeler, bahse konu sigortalarla saptanan geçerli teminat miktarlarıyla sınırlıdır.

Hesaba;

- a) Sigortalının tespit edilememesi durumunda, kişiye gelen bedensel zararlar için,
- b) Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,
- c) Sigorta şirketinin malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddî ve bedensel zararlar için.
- ç) Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için,
- d) Yeşil Kart Sigortası uygulamaları için faaliyet gösteren Türkiye Motorlu Taşıt Bürosunca yapılacak ödemeler için,

başvurulabilir.

www.guvencehesabi.org.tr

Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBGM)

Sigorta uygulamalarına ilişkin güvenilir veri temin edilebilmesi amacıyla kurulmuştur.

- ❖ Trafik Sigortaları Bilgi ve Gözetim Merkezi (TRAMER),
- ❖ Hayat Sigortası Bilgi ve Gözetim Merkezi (HAYMER),
- ❖ Sağlık Sigortası Bilgi ve Gözetim Merkezi (SAGMER) ve
- ❖ Sigorta Hasar Takip ve Gözetim Merkezi (HATMER)

alt birimlerinden oluşmaktadır.

www.sbm.org.tr

SİGORTA SEKTÖRÜNDE YER ALAN KURUM VE KURULUŞLAR

- ❖ **Trafik Sigortaları Bilgi ve Gözetim Merkezi (TRAMER)**, trafik sigortalarına ilişkin güvenilir istatistiklerin temini, uygulama birliği sağlanması, sigorta sahtekârlıklarının önlenmesi, sigorta sistemine olan güvenin artırılması, tazminat ödemelerinin düzenli ve doğru biçimde gerçekleştirilmesi, zorunlu sigortalarını yaptırmamış motorlu araç işletenlerinin tespiti ve sigortalılık oranlarının artırılmasını sağlamaktır.
- ❖ **Hayat Sigortası Bilgi ve Gözetim Merkezi (HAYMER)**, hayat ve kaza branşları ile ilgili olarak sunulan sigorta ürünlerine ait istatistiklerin en doğru ve güvenilir biçimde oluşturulması, kamu gözetim ve denetiminin etkinliğinin artırılması amacıyla kurulmuştur.
- ❖ **Sağlık Sigortası Bilgi ve Gözetim Merkezi (SAGMER)**, sağlık ve hastalık branşlarına ilişkin olarak sunulan sigorta ürünlerine ait istatistiklerin en doğru ve güvenilir biçimde oluşturulması, kamu gözetim ve denetiminin etkinliğinin artırılması amacıyla kurulmuştur.
- ❖ **Sigorta Hasar Takip ve Gözetim Merkezi (HATMER)**, sigorta branşları ile ilgili hasar faaliyetlerine ilişkin verilerin tek bir merkezde toplanarak etkin hasar yönetiminin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM)

Sigortacılık Eğitim Merkezi, sigorta sektörüne yönelik mesleki nitelik taşıyan eğitim ve sınav organizasyonlarının tek bir çatı altında yürütülmesi amacıyla kurulmuştur.

Türk Sigortacılık Sektörü'nün eğitim ve sınav ihtiyaçlarının eşgüdümünün sağlanması görevini üstlenen Sigortacılık Eğitim Merkezi, ülkemiz sigortacılık sektörü insan kaynaklarının kalitesini yükseltmek ve sigortacılıkla ilgili önemli gelişmelerin eğitim faaliyetlerine yansımaları sağlayarak Türk Sigortacılık Sektörü'nün hizmet ve eğitim kalitesini üst düzeye taşımayı hedeflemektedir.

www.segem.org.tr

Emeklilik Gözetim Merkezi (EGM)

Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş. (**EGM**), Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca merkezi İstanbul'da olmak üzere 10 Temmuz 2003 tarihinde kurulmuştur.

Bireysel emeklilik sisteminin güvenli ve etkin bir şekilde işletilmesini sağlamak, katılımcıların hak ve menfaatlerini korumak amacıyla hem denetleyici kamu otoritelerinin (Hazine Müsteşarlığı ve SPK) karar almasına yardımcı olacak verileri hazırlamak hem de kamuoyuna sağlıklı bilgi aktarımı için gerekli verileri sağlamak için görevlendirilen EGM' nin kurucu hissedarları, A grubu hisse ile Hazine Müsteşarlığı ve B grubu hisseler ile sistemde faaliyet gösteren 10 adet emeklilik şirkettir.

www.egm.org.tr

Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu

Yurt dışında geçerli sigorta belgeleri düzenlemek ve bu kapsamda sebep olunan hasarları karşılamak, ülkemizde geçerli bulunan sigorta sözleşmeleri kapsamında Yeşil Kart sigortası bulunan yabancı plakalı araçların sebep olduğu hasarların çözülmesi giderimini sağlamak amacıyla kurulmuştur.

TMTB, geçerli bir Yeşil Kart'ın bulunması koşulu ile yabancı plakalı motorlu araçların işletenleri bakımından, üçüncü şahıs sorumluluk sigortacısı görevini üstlenmektedir. Bu nedenle, yabancı plakalı araçların Türkiye'de karıştıkları trafik kazalarından doğan tazminat istemleri, TMTB 'ye bildirilir ve meydana gelen zarar Türkiye'de geçerli olan zorunlu sorumluluk sigortası kapsamında değerlendirilerek giderilir.

www.tmtb.org.tr

Tarım Sigortaları Havuzu

Ülkemizde de tarım sektörünü tehdit eden risklerin teminat altına alınabilmesi amacıyla, 14/06/2005 tarihli 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ile, kanun kapsamına alınan riskler ile ilgili olarak yapılacak sigorta sözleşmelerinde standardın sağlanması, riskin en iyi koşullarda transferi için uygun ortam oluşturulması, oluşacak hasarlarda tazminatın tek merkezden ödenmesi ve tarım sigortalarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılması amacına yönelik olmak üzere bir sigorta havuzu kurulmuştur.

Bu havuza ilişkin tüm iş ve işlemler, bu havuza katılan sigorta şirketlerinin eşit hisselerle ortak oldukları Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi A.Ş. (TARSİM A.Ş.) tarafından yürütülmektedir.

Devlet, bu Kanun kapsamında yapılacak sigorta sözleşmelerine münhasır olarak çiftçi adına sigorta primine destek sağlamaktadır. Devletin sağladığı prim desteğinin miktarı her yıl için ürün, risk, bölge ve işletme ölçekleri itibarıyla, Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenmektedir. Prim desteğinin yanı sıra devlet ayrıca hasar fazlası desteği de sağlamaktadır.

ACENTE: Sigorta şirketine bağlı olarak mesleki faaliyette bulunan, yetki ve sorumlulukları, yasa, yönetmelikler ve sözleşme ile belirlenmiş sigorta aracıdır.

AKTÜER: Yatırımlar, sigorta primi, karşılıklar gibi sigortacılıkla ilgili teknik ve finansal konularda, olasılık hesapları ve istatistik alanında uzman olan yetkili kişidir.

ARACI: Sigorta ve reasürans işlemlerinde, sigorta veya reasürans şirketi adına, ilgili mevzuata göre belirlenmiş işleri yapmaya yasal olarak yetkili üçüncü kişiyi ifade etmektedir.

BRANŞ: Bu terim, Yangın, Kaza, Nakliyat, Hayat gibi sigorta dallarının yanı sıra bir sigorta veya reasürans şirketinin belirli bir bölgede yada ülkede faaliyet gösteren bürosunu ifade etmekte kullanılmaktadır.

BROKER: Müşterilerinin sigorta ihtiyaçlarına yönelik olarak onlara tavsiyede bulunmak, onlar adına sigorta şirketiyle görüşmeler yapmak, hasarın belirlenmesinde sigortalı adına hareket etmek ve yetkili olduğu branşlarda sigorta şirketi adına poliçe düzenlemek, prim toplamak gibi hizmetler sağlayan, yetki ve sorumlulukları yasa ile belirlenmiş sigorta aracısıdır.

EKSPER: Sigorta kapsamında olan rizikonun gerçekleşmesi halinde, hasarın nedeni, niteliği ve boyutlarını tespit eden gerçek ya da tüzel kişidir.

EKSPERTİZ: Sigorta konusunun ya da sigorta edilecek olan riskin yeterli bilgi birikimine sahip uzman kişiler tarafından her yönden araştırılıp incelenmesi işlemidir. Bu işlem, söz konusu riskin sigorta edilebilirliği ve edildiği takdirde teminat şartlarının ve priminin ne olacağı konusunda da bir bilgi kaynağıdır.

Aynı zamanda, bir hasar meydana gelmesi durumunda hasarın nedenlerinin ve hasarlı sigorta konusunun araştırılıp incelenerek, hasarın ödenmesi veya reddi konusunda ya da hasar miktarı konusunda da bilgi edinilmesidir.

HASAR: Herhangi bir mala, eşyaya verilen fiziki zararı veya kişinin gerek bedeni, gerekse manevi zararını ifade etmek için kullanılır.

İBRANAME: Hasar sonucunda sigortacının sigorta sözleşmesinden doğan borcunu yerine getirdikten sonra sigortalıdan aldığı ve sigortacının sigortalıya başka borcunun olmadığını belirten belgedir.

KOMİSYON: Sigorta şirketlerinin prim üretimi başta olmak üzere, sigortacılık ile ilgili faaliyetlerinde şirket adına iş yapan sigorta aracılara ödediği belli orandaki para miktarıdır. Bu oran, sigorta aracısının düzenlediği veya düzenlenmesine aracılık ettiği poliçe toplam priminin belli bir yüzdesidir.

Her bir sigorta branşı için ayrı olmak üzere, farklı kademelerdeki sigorta aracılara değişik yüzdelerde komisyonlar ödenmektedir.

LEHTAR: Sigortadan faydalanan kişidir. Sigorta sözleşmesine doğrudan taraf olabildiği gibi, sigorta ettiren konumundaki diğer bir kimsenin yapmış olduğu sözleşme ile de sigortadan doğrudan veya dolaylı olarak yararlanma konumunu elde edebilir.

ÖZEL ŞARTLAR: Özel şartlar, sigortacı ve sigortalının üzerinde anlaştığı ve sigortalının çıkarları dikkate alınarak genel şartlara eklenen koşullardır. Özel şartların 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun emredici hükümlerine ve sigortalının aleyhine olmaması gerekmektedir. Özel şartlardaki amaç, sigortalının veya sigorta edilen menfaatin durumuna ve risklere göre ihtiyaçlara cevap verebilmektir.

PAKET POLİÇE: Değişik branşlara ilişkin tehlikeleri, tek bir sigorta teminatı kapsamına alana poliçe türüdür. Örneğin, Konut Poliçesi, İşyeri Poliçesi, vb.

POLİÇE: Genellikle yazılı sigorta sözleşmesi anlamında kullanılmaktadır. Sigortacı ile sigortalı arasındaki sigorta sözleşmesinin yazılı ve yasal delilidir. Sigortacı ile teklif sahibinin teminat şartları ve sigorta primi üzerinde anlaşmalarından sonra, sigortacı tarafından düzenlenmektedir.

Sigorta poliçesi, her iki tarafın hak ve borçlarını gösteren, sigorta bedeli, sigorta primi, primin ödenme zamanı ve yeri, sigorta konusu, risk yeri ve teminatın süresinin belirtildiği, sigortacı tarafından imzalanarak sigorta ettirene verilen, sigorta sözleşmesini temsil eden bir belgedir. Poliçelerde, sigorta branşının özelliklerine göre, sigorta şirketi ile sigorta ettirenin mutabık kaldıkları, örneğin tarafların borç ve yükümlülükleri, hasar durumunda izlenecek prosedür gibi bilgiler de bulunmaktadır.

PRİM: Herhangi bir riske ilişkin olarak, sigortacının vermiş olduğu teminata karşılık olmak üzere, sigortalı veya sigorta ettiren tarafından para olarak ödenen bedeldir (brüt prim).

Sigorta sözleşmesinin en önemli unsurlarından birisidir ve sözleşmenin diğer bütün şartları yerine getirilmiş olsa dahi, primin ödenmemesi, birçok durumda sigorta sözleşmesinin yürürlüğe girmesini engelleyen bir durumdur.

REASÜRANS: Sigorta şirketinin üstlendiği risklerin bir kısmını ülke içindeki veya dışındaki başka sigorta şirketlerine devretmesidir. Bir başka deyişle; sigorta edilmiş riskin belli bir kısmı veya tamamının yeniden sigorta edilmesidir. Sigorta şirketlerine, tek başlarına yüklenmeleri mali açıdan mümkün olmayan riskleri, sigortalama imkanı vermektedir ve bu yönüyle, sigortacı ile reasürörün dayanışmasını temsil etmektedir.

REJİSTRO: Düzenlenen poliçe, tecditname ve zeyilnamelerin tümünün kaydedildiği yasal defterlerdir.

RİSK: Zararın veya hasarın ortaya çıkmasının muhtemel olduğu durumdur. Sigorta terminolojisinde birçok anlamda kullanılmaktadır. Belirsizlik, zarara neden olan olayların meydana gelme ihtimali, sigorta edilen şey gibi anlamlarda da kullanılmakla birlikte asıl anlamı, sigorta teminatı altına alınmış olan sigortalı şeyin karşı karşıya bulunduğu tehlikelerdir. Sigortacı; riski, sigortalının bildirimine dayanarak bu riske tekabül eden bir ücret karşılığında temin eder. Şartların değişmesi sigortalıya, sigortacının isteyeceği ek ücreti ödeme zorunluluğu yükler ve bu ücret ödenmediği takdirde ise sigortacıya sözleşmeyi bozma hakkını verir.

SİGORTA BEDELİ: Teminat kapsamındaki bir tehlikenin gerçekleşmesi veya sigortalının üçüncü şahıslara karşı sorumlu duruma düşmesi halinde, **sigortacının ödemekle yükümlü olduğu, poliçede belirtilen ve tazminata esas oluşturan azami bedeldir.** Tazminat sözleşmelerinde sigorta bedeli, sigortalının uğrayabileceği en büyük mali kayıptır. Meblağ esaslı sigorta sözleşmelerinde ise (Hayat Sigortaları gibi), sigorta bedeli teorik olarak, istenilen herhangi bir miktarda tespit edilebilir ve risk gerçekleştiği anda poliçe üzerinde yazan sigorta bedeli ödenir.

SİGORTA KONUSU: Kaybedilmesi veya hasara uğraması halinde, üzerinde menfaat sahibi kişi/kişiler için mali kayıplara neden olan taşınır veya taşınmaz bir mal, meydana gelmesi durumunda yasal bir hakkın kaybedilmesine veya yasal bir sorumluluk oluşmasına neden olan herhangi bir olay, ölüm veya yaralanma halinde kişinin kendisi veya menfaat bağı ile bağlı olduğu kişiler için parasal kayıplara neden olabilecek bir hayat sigorta konusu olabilmektedir.

Yangın poliçesi için bina veya içindeki eşyalar, nakliyat poliçesi için gemi veya taşınmakta olan yük, sorumluluk poliçesi için ilgili kişinin başkalarına verebileceği zararlar bakımından söz konusu olan yasal sorumluluğu, hayat poliçesi için sigortalı kişinin yaşamı sigortanın konusu üzerine birer örnektir.

SİGORTA POLİÇESİ: Sigortacı ile sigortalı arasındaki sigorta sözleşmesinin yazılı, yasal delilidir. Bir sigorta poliçesinde genel olarak, sigortacıyı ve sigortalıyı tanımlayıcı bilgiler, sigorta konusuna ilişkin açıklamalar, teminatın kapsamı, sigorta bedeli, sözleşmenin süresi, prim miktarı, poliçenin düzenlenme tarihi, tarafların borç ve yükümlülükleri gibi bilgiler bulunmaktadır.

SİGORTA SERTİFİKASI: Sigorta şirketi tarafından düzenlenerek sigortalıya verilen ve sigorta sözleşmesinin varlığına kanıt olarak kullanılabilen bir belgedir. Belge, sigortalının kimliğine ilişkin bilgiler, sigorta teminatının kapsamı ve poliçe şartları hakkında genel bilgiler içermektedir. **Sigorta sertifikası, sigortanın bir şart olarak öne sürüldüğü borç alacak ilişkilerinde ve hukuki işlemlerde kullanılmaktadır ve gerekli olduğu takdirde her sigorta branşı için düzenlenebilir.** Özellikle bir ana poliçe ile birden fazla kişi veya sigorta konusu için grup teminatı veren branşlarda sıklıkla kullanılmaktadır.

SİGORTA SÖZLEŞMESİ: Sigorta ettirenin belli bir miktar prim ödemesi karşılığında sigortacının sözleşme kapsamında meydana gelen olaylara bağlı olarak, sigorta ettiren veya sigortalının uğramış olduğu para ile ölçülebilen kayıplarını telafi etmeyi taahhüt ettiği, her iki tarafın da azami iyi niyetine dayanan sözleşmedir.

SİGORTA SÜRESİ: Sigortacının teminat kapsamındaki tehlikeler nedeniyle meydana gelmesi muhtemel hasarlara ilişkin sorumluluklarının devam ettiği süredir.

SİGORTA ŞİRKETİ: İlgili kanun ve mevzuata göre sigortacılık faaliyetinde bulunmaya yasal olarak yetkili kuruluşlardır. Sigorta şirketleri, sermaye yapıları, örgütlenme biçimleri ve faaliyet alanlarına göre farklılıklar göstermektedirler.

SİGORTACI: Sigorta ettiren tarafından ödenen prim karşılığında, sigortalıya ya da tazminattan yararlanacağı belirtilmiş kişiye, rizikonun gerçekleşmesi halinde tazminat ödemeyi üstlenen kurumdur. Sigortacılık faaliyetinde bulunmaya yasal olarak yetkili kılınmış ve sigorta sözleşmesinin taraflarından biri olarak, hasar meydana geldiği takdirde, sigortalıya, sağlamış olduğu teminat çerçevesinde hasar ödeme taahhüdünde bulunan kişi veya kuruluşu ifade etmek için kullanılan terimdir.

TAZMİNAT: Poliçe türüne göre, sağlık giderleri, maluliyet ve kritik hastalık durumunda sigortalıya, sigortalının vefatı durumunda ise menfaattara ödenmesi gereken toplu tutardır. Ayrıca, kişinin başkalarına vermiş olduğu zarar veya başkalarına karşı doğmuş olan sorumlulukları nedeniyle, ödemek durumunda olduğu, genelde mahkeme tarafından takdir edilmiş parayı ifade eden hukuki terimdir. Bir başka deyişle; poliçeyle teminat altına alınan rizikoların gerçekleşmesi halinde lehdarlara ödenecek olan tutardır.

TEKLİF FORMU: Sigorta edilecek riskin her yönüyle belirlenmesi amacıyla, sigortacı tarafından hazırlanmış ve kişinin sigorta talebini içeren bir belgedir.

TEMİNAT: Sigorta konusu olan şeyin kısmen veya tamamen hasarlanması durumunda, hasarın, sigortalının genel prensipler ve poliçe şartları çerçevesinde tazmin edileceği konusunda, sigortacının, sigortalıya veya sigortadan yararlanan kişiye vermiş olduğu garantidir.

ZEYİLNAME: Poliçenin düzenlenmesinden sonra ortaya çıkan ve sigortacının üstlendiği riskin, nitelik veya büyüklüğünü değiştiren herhangi bir durum nedeniyle poliçeye ek olarak düzenlenmiş ve aynı yasal yetkiye sahip yazılı belgedir.

ZORUNLU SİGORTA: Kişinin, yasa dolayısıyla yaptırmak zorunda olduğu sigortadır. Kişinin üçüncü şahıslara karşı sorumlu olması durumunda, üçüncü şahısların tazminatsız kalmasını önlemek üzere, sigorta sistemi kullanılarak oluşturulmuş bir tedbir olarak düşünülmelidir.

TEŞEKKÜRLER

T.C. BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTESARLIĞI

SİGORTACILIK MEVZUATI

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
18-19 Ekim 2012

1. 5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU'NDA ACENTELER

- **5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ**
- **ACENTELERE İLİŞKİN HÜKÜMLER**
 - *Acente Tanımı*
 - *Faaliyet Alanı Sınırlı/Sınırsız Acente*
 - *Sigorta Acenteleri Yönetmeliği*
 - *Levha Kaydı*
 - *Acentelere İlişkin Diğer Özel Hükümler*
 - *Cezai Hükümler*

2. SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ

- **AMAÇ**
- **SİGORTA ACENTELERİ İÇİN GETİRİLEN DÜZENLEMELER**
- **ACENTELİK YAPMAK İSTEYENLERE İLİŞKİN NİTELİKLER**
 - Gerçek Kişi Acenteler Açısından
 - Tüzel Kişi Acenteler Açısından
 - Tüzel Kişi Acente Yöneticileri Açısından
 - Tüzel Kişi Acente Ortakları Açısından
- **TEKNİK PERSONEL**
- **MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI GEREĞİ**
- **ASGARİ SERMAYE GEREĞİ**
- **DİĞER DÜZENLEMELER**

03/06/2007 tarihinde kabul edilen 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, 14/06/2007 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sigortacılık yapısı itibarıyla hizmet sunumunu gerektiren bir faaliyet konusu olduğundan, sigorta aracıları, sigorta endüstrisinde oldukça önemli bir rol oynamaktadır.

İlgilileri arayıp bularak müşteri kitlesi yaratmak esasına dayanan modern piyasa düzeninde sigorta aracılarının taşıdığı değer artmıştır. Dolayısıyla, sigorta aracılarının kullandığı yetkilerin daha açık bir biçimde tanımlanması, çerçevesinin çizilmesi ve ilkelerinin ortaya konulması, adil bir sigortacılık piyasasının oluşmasında önemli katkı sağlayacak bir husustur.

5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ

Kanunun Yapısı

Kanun, bir çerçeve kanun niteliğindedir.

Öncelikle ana ilkeler belirlenmiş olup, ayrıntılar ikincil mevzuata bırakılmıştır. Bu şekilde, yasal düzenlemelerin sektörün dinamik yapısına gecikmeden ayak uydurmasına imkan sağlanmıştır. Böylelikle, AB Mevzuatı'ndaki olası değişikliklerin mevzuata yansıtılabilmesinin de daha kolay olması öngörülmektedir.

Ayrıca, Türk Hukuk Sistemi'nin yapısı gereği, temel kanun niteliğindeki Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, İcra-İflas Kanunu gibi kanunlarda yapılan düzenlemeler Kanuna aktarılmamıştır.

5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ

Kanunun Kapsamı

5684 Sayılı Kanun;

- Sigorta Şirketlerinin,
- Reasürans Şirketlerinin,
- Aracıların (Brokerler ve Acenteler),
- Sigorta Eksperlerinin,
- Aktüerlerin,
- Sigortacılık Faaliyeti Gösteren Diğer Organizasyonların (Havuz vb.),
- Sigortacılıkla İlgili Meslek Kuruluşlarının

kuruluş ve faaliyetleri bakımından düzenlemeler getirmiştir.

5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ

Kanun İle Getirilen Yenilikler

Acente ve eksperler için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesinde mesleki örgütlenme getirilmiştir.

Sigortacılıkla ilgili özellik taşıyan konular için gerekli sınavların tarafsız bir şekilde yapılması, yurt içi veya yurt dışı ya da uluslararası anlaşmalar çerçevesindeki eğitim taleplerinin karşılanması ve benzeri amaçlarla, Sigortacılık Eğitim Merkezi (SEGEM) kurulmuştur.

Eksperlik ve acentelik sistemleri yeniden düzenlenmiştir.

5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ

Acentelere İlişkin Yeni Örgütlenmeler

Kanun ile bu ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak, acente ve eksperler için TOBB bünyesinde bir örgütlenme öngörülmüştür. Ancak, bu örgütlenmede, hem acenteler hem de eksperlerin kendi karar alma mekanizmalarının korunması için gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Kanun sonrasında, sigorta acenteliği ve eksperliği yapabilmek için gerekli olan levhaya kayıt işlemleri ile kayıttan silme işlemlerini yürütmek, sigorta acenteliği ve eksperliği hakkında sigortacılık faaliyeti ile ilgili konularda disiplin cezası vermek, meslek kurallarını oluşturmak ve meslek mensupları arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla TOBB nezdinde Sigorta Acenteleri Sektör Meclisi, Sigorta Acenteleri İcra Komitesi ile Sigorta Eksperleri İcra Komitesi oluşturulmuştur.

5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ

Kanunun Getirdikleri

Sigorta acentelerinin ülkemiz sigortacılık sektöründe üstlendiği önemli rol göz önünde bulundurularak, sigorta acenteliği yapabilmesi için gerekli şartlar belirlenmiş ve sigorta acenteliğinin gerçek veya tüzel kişiler eliyle yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Sigorta acenteliğinin ifa edilebilmesi için, TOBB nezdindeki levhaya kayıtlı olma şartı getirilmiştir.

5684 SAYILI SİGORTACILIK KANUNU HÜKÜMLERİNE GENEL BAKIŞ

Kanunun Getirdikleri

Levhaya kayıt için, acentelere Hazine Müsteşarlığı'ndan bu nitelikleri taşıdıklarını gösteren bir belge alma zorunluluğu getirilmiş, ancak bankalar ile özel kanunla kurulmuş ve kendilerine sigorta acenteliği yapma yetkisi verilmiş olan kurumlar, özel durumlarından dolayı bu hükümlerden muaf tutulmuştur.

Yabancı acentelerin Türkiye'deki faaliyetleri ile Türkiye'de faaliyet gösteren acentelerin yabancı sigorta şirketleri adına Türkiye'deki aracılığına ilişkin düzenleme yapma yetkisi, Bakanlar Kurulu'na verilmiştir.

Acenteler tarafından toplanan primlerin başka faaliyet alanlarında kullanılmasının önüne geçebilmek amacıyla, kendilerine sözleşme yapma ve prim tahsil etme yetkileri verilen sigorta acentelerinin, kural olarak, başka ticari faaliyette bulunamayacakları esası benimsenmiştir.

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu’nun 2. Maddesinin b bendine göre aracı; sigorta acentesi ve brokeri ifade etmektedir.

Aynı maddenin (I) bendinde ise **“Sigorta acentesi”** tanımı yapılmıştır.

Buna göre acente tanımı, aşağıda yer aldığı şekildedir:

1) Sigorta Acentesi: Ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi tâbi bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak muayyen bir yer veya bölge içinde daimî bir surette sigorta şirketlerinin nam ve hesabına sigorta sözleşmelerine aracılık etmeyi veya bunları sigorta şirketleri adına yapmayı meslek edinen, sözleşmenin akdinden önce hazırlık çalışmalarını yürüten ve sözleşmenin uygulanması ile tazminatın ödenmesinde yardımcı olan kişidir.

Mevzuatta esas itibarıyla iki tür acentelik mevcuttur:

- Yalnızca zorunlu sigortalar veya hayat sigortaları faaliyeti yürüten acenteler,
- Zorunlu sigortalar veya hayat sigortaları ile sınırlı olmaksızın faaliyet gösteren acentelerdir.

Yalnızca zorunlu sigortalar veya hayat sigortaları faaliyeti yürüten acenteler için başka işle iştigal etme yasağı yoktur. Bununla birlikte, bu acentelerin zorunlu sigortalar veya hayat sigortaları dışında sigorta işlemleri yapması mümkün değildir.

Ayrıca;

- Bankalar,
- Özel kanunla kurulmuş ve kendisine sigorta acenteliği yapma yetkisi tanınan kurumlar da bu yasak kapsamı dışında bırakılmıştır.

Diğer taraftan, zorunlu sigortalar veya hayat sigortaları ile sınırlı olmaksızın faaliyet gösteren acenteler, bireysel emeklilik işlemleriyle ilgili acentelik faaliyeti haricinde, başka bir ticari faaliyette bulunamaz.

Sigorta acenteliği, gerçek veya tüzel kişilerce yapılır. Sigorta acenteliği yapmak isteyenlerin TOBB tarafından tutulan levhaya kayıtlı olması gerekir.

5684 Sayılı Kanun, sigorta acenteliği yapacakların niteliklerine ilişkin usul ve esasların yönetmelik ile belirleneceğini öngörmüştür.

Nitekim bu konu ile ilgili olarak hazırlanan Sigorta Acenteleri Yönetmeliği, 14/04/2008 tarihli ve 26847 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Sigorta acenteliği, gerçek veya tüzel kişilerce yapılır. Sigorta acenteliği yapmak isteyenlerin TOBB tarafından tutulan levhaya kayıtlı olması gerekir.

Sigorta acentesinin levha kaydı, aşağıdaki durumlardan birinin tespiti halinde silinir:

- Sigorta acenteliği yapması için gerekli nitelikleri kaybetmişse,
- Hakkında meslekten çıkarma kararı verilmişse,
- Levhaya yazılmasını müteakip altı ay içinde faaliyete geçmezse,
- Sigorta acenteliğinden ayrılmışsa,
- Ticaret veya ticaret ve sanayi odasındaki kaydı silinmişse,
- Tespit edilen kayıt ücretini süresi içinde yatırmamışsa veya aidatını üç yıl üst üste hiç ödememişse.

Levhadan silinme kararı verilmeden önce, sigorta acentesinin yazılı savunmasının istenmesi gerekir.

Ancak, hakkında meslekten çıkarma kararı verilmiş olan kişinin, bir daha Levhaya yazılması mümkün değildir.

5684 Sayılı Kanun aracılar hakkında bazı sınırlamalar getirmiştir. Şöyle ki, sigorta şirketlerinin, sigorta sözleşmeleri için brokerlik yapanların ve sigorta eksperlerinin yönetim ve denetiminde bulunan kişiler ile bunlar adına imza atmaya yetkili olanlar;

- Sigorta acentelerinin yönetim ve denetim kurullarında görev alamaz, imzaya yetkili olarak çalışamaz,
- Bu şirketlere ortak olamaz ,
- Bunlardan ücret karşılığı herhangi bir iş kabul edemez.

Yukarıda belirtilen sınırlandırmalar, söz konusu kimselerin eş ve velayeti altındaki çocukları için de geçerlidir. Ancak, bu durumda sınırlandırma yalnızca söz konusu kişilerin faaliyette bulunduğu şirketin sigorta acenteliği içindir. (Madde 23/12)

Kanuna göre, yetkili olanlar dışında hiçbir gerçek veya tüzel kişi, sigorta acenteliği faaliyetinde bulunamayacağı gibi, ticaret unvanlarında veya herhangi bir belgede, sigorta acenteliği iş ve işlemleriyle uğraştığı izlenimini yaratacak kelime ve işaretler kullanamaz. (Madde 23/13)

Sigorta acenteliği yapmaktan yasaklananlar, sigorta acenteliğiyle ilgili faaliyetlerde çalıştırılmayacakları gibi, bu kişilerle her ne şekilde olursa olsun sigorta acenteliği mesleğinin icrası için işbirliği yapılamaz. (Madde 23/14)

Sigortacılık Kanunu’nda getirilen düzenlemelere aykırı hareket etmenin yaptırımları düzenlenmiş olup, bu düzenlemeler “Cezai Hükümler” başlığı altında yer almaktadır.

Kanunda yazılı suçlardan dolayı kovuşturma yapılması Hazine Müsteşarlığı tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı’na yazılı başvuruda bulunulmasına bağlıdır.

Bu başvuru ile Müsteşarlık, aynı zamanda katılan (müdahil) sıfatını kazanmaktadır.

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nda yer alan sigorta acentelerine ilişkin adli cezalar, aşağıda sıralanmıştır:

-Kanunun 23. Maddesinin onuncu fıkrasına aykırı olarak ticarî faaliyette bulunanlar hakkında, yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası,

-Kanunun 23 . Maddesinin on ikinci fıkrasına aykırı davrananlar hakkında üç yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası,

- Kanunun 23. Maddesinin onüçüncü fıkrasına aykırı olarak, sigorta acenteliği yetkilerini veya unvanlarını başka kişilere kullandıranlar ve söz konusu yetki ve unvanları kullananlar hakkında, beş yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası ile, sigorta acenteliği yaptığı izlenimini uyandıranlar hakkında yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası,
- Kanunun 23. Maddesinin ondördüncü fıkrasına aykırı olarak sigorta acenteliğiyle ilgili faaliyetlerde çalışmaması gerektiği halde çalışanlar ve söz konusu kişilerle işbirliği yapanlar hakkında, iki yüz günden az olmamak üzere adlî para cezası.

SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ

- Amaç
- Sigorta Acenteleri İçin Getirilen Düzenlemeler
- Acentelik Yapmak isteyenlere İlişkin Nitelikler
 - Teknik Personel
 - Mesleki Sorumluluk Sigortası Gereği
 - Asgari Sermaye Gereği
 - Diğer Düzenlemeler

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 23. Maddesinin ikinci fıkrası sigorta acenteliği yapacakların niteliklerine ilişkin usul ve esasların yönetmelik ile belirleneceğini öngörmüş ve Sigortacılık Kanununa dayanılarak çıkarılan Sigorta Acenteleri Yönetmeliği 14.04.2008 tarih ve 26847 Sayılı Resmi Gazete'nin Mükerrer sayısında yayımlanmıştır.

Yönetmeliğin amacı, sigorta acenteliği yapacak gerçek ve tüzel kişilerin niteliklerine ve faaliyetlerine dair usul ve esasları düzenlemektir.

Yönetmelikte, acentelerin niteliklerine, kuruluşlarına, faaliyetlerine, tesis edecekleri teminatlara, tutacakları defter, belge ve kayıt düzeni ile yapamayacakları işlere ilişkin usul ve esaslar yer almaktadır.

- Tüzel kişi acentelere, sağlıklı bir firma yapısında olmalarını sağlamak amacı ile asgari sermaye şartı getirilmiştir.
- Acentelerin sigortalılarına verebilecekleri zararlara karşı zorunlu sorumluluk sigortası yaptırma şartı getirilmiştir.

- Sigortalıları korumak amacıyla, AB'nin Araçlar Yönergesi çerçevesinde, sigortalılarca acentelere yapılan prim ödemelerinin sigorta şirketlerine yapılmış sayılması; ancak, sigorta şirketlerince acentelere yapılan hasar ödemelerinin sigortalılarca alınmadıkça ödenmiş sayılmaması hükmü getirilmiştir.

- Sigortalılara daha kaliteli hizmet verilebilmesini sağlamak amacı ile acente yöneticilerine ve gerçek kişi acentelere eğitim ve mesleki deneyim şartı getirilmiştir.
- Acentelerde, sigortacılık işlemleriyle yetkili kılınacak tüm kadrolu personel “**Teknik Personel**” adı altında düzenlenmiş ve bu kişilere de asgari *eğitim ve mesleki deneyim şartı* getirilmiştir.

- Teknik personel için de ayrıca, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde bir kayıt tutulması ve bu kişilere kimlik kartı verilmesi uygulaması getirilmiştir.
- Acente ve ortaklarının 5684 Sayılı Kanun'da aranılan şartları sağladıklarını denetlemek açısından, bu kişilerin verilerinin kayıt altına alınması uygulaması başlatılmıştır.
- Acentelere uygunluk belgesi verilmesi ve bu acentelerin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği nezdinde levhaya kayıt şartını sağlamak üzere, bu işlemlerin takibi için TOBB ve Sigorta Acenteleri İcra Komitesi'nin görev ve yetkileri belirlenmiştir.

- Tüm acente kayıtlarının bilişim sistemi ile yönetilebilmesi için alt yapı hazırlanması,
- Uygunluk belgesinden ve levhaya kayıttan müstesna tutulan bankalar ve diğer kurumlarda çalışacak personel için de şartlar getirilmiştir.
- Acentelerin, ilan reklam ve duyurularına ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ

Acentelik Yapmak İsteyenlere İlişkin Nitelikler

Müsteşarlık belge alınmasına ilişkin işlemlerin incelemeye ve onaya hazır hale getirilmesi için, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne görev vermiştir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bu işlemlerin gerçekleştirilmesi için, uygun gördüğü ilgili sivil toplum ve meslek kuruluşları ile işbirliği yapmaya yetkilidir.

Bankalar ile özel kanunla kurulmuş ve kendisine sigorta acenteliği yapma yetkisi tanınan kurumlar hakkında levhaya kayıt zorunluluğu ile Müsteşarlıktan belge almaya ilişkin hükümler uygulanmamaktadır.

SİGORTA ACENTELERİ YÖNETMELİĞİ

Acentelik Yapmak İsteyenlere İlişkin Nitelikler

Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirmede durumu uygun görülenler levhaya kaydedilmek üzere TOBB'a bildirilecek; bu bildirim, bildirime konu acenteler bakımından uygunluk belgesi niteliğinde olacaktır.

Uygunluk belgesi alan ve TOBB internet sitesinde liste halinde duyurulan acenteler, levhaya kayıt olmak için en geç altı ay içinde TOBB'a başvuruda bulunmak zorundadır. Gerekli tüm bilgi ve belgeleri tamamlanarak levhaya kaydedilen acenteler TOBB internet sitesinde duyurulacaktır.

Acenteler, Yönetmelikte aranılan niteliklerinde ortaya çıkabilecek değişiklikleri, elektronik ortamda TOBB'a veya uygunluk belgesi başvurusunda bulunduğu Odaya; sigorta şirketleri ise, acentelere verecekleri yetkilere ilişkin değişiklikleri, değişikliği takiben en geç üç iş günü içinde levhaya işlenmek üzere TOBB'a bildirmek zorundadır.

Gerçek kişi acenteler için:

- Türkiye’de yerleşik olması,
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olması,
- Kanunun 3. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin dört numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymemiş veya ceza almamış olması,
- İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,
- Teknik personel vasıflarını taşıması,
- Asgari malvarlığı şartını yerine getirmiş olması,
- Fiziksel, teknik ve idari altyapı ile insan kaynakları bakımından yeterli olması
- En az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya en az iki yıllık aktüerya, pazarlama, risk yönetimi ve sigortacılık ile ilgili yüksek okullardan mezun olması
- İki yıllık mesleki deneyimi kazanmış olması

Tüzel kişi acenteler için:

- Merkezlerinin Türkiye’de bulunması,
 - İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,
 - Asgari sermaye şartının yerine getirilmiş olması,
 - Fiziksel, teknik ve idari altyapı ile insan kaynakları bakımından yeterli olması
- nitelikleri aranmaktadır.

Tüzel kişi acente yöneticileri için:

- Türkiye’de yerleşik olması,
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olması,
- Kanunun 3. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin dört numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymemiş veya ceza almamış olması,
- İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,
- En az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından veya en az iki yıllık aktüerya, pazarlama, risk yönetimi ve sigortacılık ile ilgili yüksek okullardan mezun olması
- İki yıllık mesleki deneyimi kazanmış olması

Tüzel kişilerin gerçek kişi ortakları ile tüzel kişi ortaklarının yetkililerinde:

- Kanunun 3. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin dört numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymemiş veya ceza almamış olması,
- İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,

Sigorta Acenteleri Yönetmeliği ile getirilen “Teknik Personel” kavramı, sigorta ürünlerinin acenteler tarafından pazarlanması ve satış işlemlerinin yalnızca acentelerin teknik personeli tarafından yapılabileceğini ifade etmektedir.

Yönetmelikte tanımlanan eğitimi süresi içerisinde almamış olan teknik personelin faaliyeti, bu eğitimi tamamlanıncaya kadar durdurulabilecektir.

Teknik personelin kimlikleri, uygunluk belgesi başvurusunda bulunduğu Oda tarafından verilir.

Teknik personel olmak için aşağıdaki şartlar aranır:

- Türkiye’de yerleşik olması,
- Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olması,
- Kanunun 3. Maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin dört numaralı alt bendinde belirtilen suçlardan hüküm giymemiş veya ceza almamış olması,
- İflas etmemiş ve konkordato ilan etmemiş olması,
- En az lise veya dengi okul mezunu olması,
- Sigortacılıkla ilgili kurum veya kuruluşların meslekle ilgili bölümlerinde en az 2 yıl mesleki deneyim kazanılmış olması.

Ancak, en az 2 yıllık aktüerya, pazarlama, risk yönetimi ve sigortacılık ile ilgili yüksek okullardan veya 4 yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olanlarda bu şart aranmayacaktır.

Teknik personelin poliçe satışı sırasında sigortalıya hangi acenteye bağlı olarak çalıştıklarını açıkça belirtmeleri, yapacakları tanıtımlarda ve bilgilendirme notlarında bağlı oldukları acentenin unvanını yazmaları gerekmektedir.

Teknik personelin yaptığı işlemlerden dolayı üçüncü kişilere verecekleri zararlardan, bağlı bulundukları acenteler sorumludur.

Hayat sigortalarında görev yapacak teknik personel hakkında ilgili mevzuat hükümleri uygulanacaktır.

Yardımcı Teknik personel:

Lise ve dengi okul mezunu olup, teknik personel olmak için diğer gerekli nitelikleri taşıyan, ancak deneyim şartı bulunmayanlar, yardımcı teknik personel unvanı ile işe başlatılabilirler.

Yardımcı teknik personele, en az 6 ay çalışması ve esasları Müsteşarlıkça belirlenecek temel sigortacılık bilgileri sınavını kazanması kaydı ile sigorta işlemleri yapma yetkisi verilebilir. Yardımcı teknik personel, 2 yıllık çalışma süresini doldurduğu takdirde teknik personel unvanını kazanır ve acenteler bu personeli sürelerinin dolmasını takiben en geç 20 gün içinde kaydedilmek, kayıt numarası ve kimlik almak üzere elektronik ortamda TOBB'a veya uygunluk belgesi başvurusunda bulunduğu Odaya bildirir.

Teknik personel olarak sigorta acentelerinde faaliyette bulunacak olanların, en az 3 yılda bir 5 iş gününü geçmemek üzere verilecek eğitime tabi tutulmaları gerekmektedir.

Eğitimler, Sigortacılık Eğitim Merkezi tarafından düzenlenecektir.

Acenteler mesleki faaliyetlerinden dolayı sigortalılarına verebilecekleri zararlara karşı mesleki sorumluluk sigortası yaptırmak zorundadır.

Mesleki Sorumluluk Sigortasının, her bir tazminat talebi için teminatı en az **10.000 TL** ve bir yıl boyunca tüm tazminat talepleri için teminatı en az **100.000 TL** olmak üzere yaptırılması gerekmektedir.

Acenteler, sigorta şirketleri ile yaptıkları acentelik sözleşmesini takiben en geç bir ay içerisinde Mesleki Sorumluluk Sigortasını yaptırarak, bu hususta elektronik ortamda TOBB'a veya uygunluk belgesi başvurusunda bulunduğu Oda'ya bildirimde bulunur.

Acenteler, Mesleki Sorumluluk Sigortası olmaksızın acentelik faaliyetinde bulunulamaz.

Tüzel kişi acenteler için asgari sermaye miktarı şirket türüne göre Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen tutardan az olmamak kaydıyla 25.000 TL'dir. Gerçek kişilerin beyan edecekleri mal varlıkları, bu miktarın altında olamaz. Bu tutar, acentelerce aracılık edilen yıllık prim tutarının % 4'ünden az olamaz.

“Unvan, ilan, reklam, afiş ve pano” konusunda yapılan düzenleme gereği acenteler, unvanlarında sigorta ifadesi ile birlikte acentelik veya aracılık ifadelerinden birini kullanmak zorundadır.

Acenteler, sigorta şirketlerine ve sözleşme yaptırmak isteyenlere yanıltıcı bilgi ve belge veremezler. Acenteler, unvanlarını acentelik fonksiyonlarını gizleyecek şekilde ve unvanlarında sigorta şirketi olarak faaliyet gösterdikleri anlamını taşıyacak ifadeler kullanamazlar. Acenteler, levha kayıt numarasını içeren bir plakayı işyerlerinin giriş bölümünde ve gözle görünür şekilde asmak zorundadır. Bu plakanın şekli, Müsteşarlığın uygun görüşü ile İcra Komitesince belirlenir.

Acentelerin faaliyet gösterecekleri başka bir adresteki şubeleri, acente ile aynı unvanı taşımak zorundadır. Acenteler şubelerine ilişkin bilgileri şube tesisinden itibaren en geç 15 iş günü içinde levha bilgilerine ilave ettirirler. Şubelerin antet, afiş, reklam ve tabelalarında acente unvanının yer vermeleri zorunludur.

Acentelik sözleşmesinin feshi halinde veya teknik personelin iş akdinin sona ermesi veya yetkisinin kaldırılması durumlarında, bu durum en geç 3 iş günü içinde uygunluk belgesi başvurusunda bulunulan Odaya bildirilmeli ve verilen kimlikler ilgili Odaya iade edilmelidir.

İade edilmeyen kimliklerden, acenteler sorumludur. Acentelerin sözleşme yapma veya prim tahsil etme yetkilerinin kaldırılması hususu, sigorta şirketlerince usulü dairesinde tescil ve ilan olunması gerekmektedir.

Sigorta şirketlerince acentelik yetkilerinin kaldırılması, acentelik sözleşmelerinin sona ermesi veya acenteler hakkında dava açılması, soruşturma ve kovuşturma başlatılması halleri gerekçeleriyle birlikte, en geç 3 iş günü içinde sigorta şirketleri tarafından, levhaya işlenmek üzere, TOBB'a ve ilgili acenteye bildirilir.

Mahkeme kararıyla kesinleşmiş prim borcu nedeniyle acentelik yetkileri kaldırılanlara, bu borçları ödenmedikçe, sigorta şirketlerince prim tahsil etme yetkisi verilemez.

Müsteşarlıkça yapılan inceleme veya denetim sonucunda, Kanunun 32. Maddesi hükümlerine uygun hareket etmediği tespit edilen acentelerin, acentelik faaliyetleri Müsteşarlıkça 6 aya kadar geçici olarak durdurulabilir. Geçici durdurmayı takip eden 2 yıl içinde aykırılığın tekrarı halinde, acentenin faaliyetleri Müsteşarlıkça tamamen durdurulur ve kaydı levhadan silinir.

Bir daha acentelik yapamayacaklarına karar verilenler, TOBB'da ayrı bir liste halinde tutulur. Yine maddede sıralanan tüm hususlar, ilgili acentenin levha kayıtlarına işlenir.

2008/18 Sayılı Genelge

-Çalıştığı Ticari İşletmeden Ayrılan Şirket Müdürü ve Teknik Personelin Durumu

14.04.2008 tarihi itibarıyla faal olan sigorta acenteleri ile yönetici ve teknik personeli, bu ticari işletmeden ayrılmaları halinde, eğitim ve iki yıllık mesleki deneyim şartı aranmaksızın bir başka sigorta acentesinde aynı göreve başlayabilirler.

2009/9 Sayılı Genelge

- Levhaya kayıtlı mevcut acentelerin, daha önce Müsteşarlıktan uygunluk almış ortak, yetkili ve teknik personeli dahil tüm değişiklikleri ilgili Odalarca yapılması mümkün olup, bu değişikliklerin Müsteşarlığa bildirilmesine gerek bulunmamaktadır.

2010/31-34-35-36

Acenteler Arasında İş Paylaşımı

- Yönetmelikte öngörülen biçimde şube şeklinde örgütlenmeye gidilmesi veya
- tüm acenteliklerin doğrudan sigorta şirketi tarafından yetkilendirilmesi dışında bir yapılanmaya gidilmemelidir.

TEŞEKKÜRLER

